

Datum 2021-12-01
Författare Lisa Söderström

FI dnr 21-31575

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm
Tel +46 8 408 980 00
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Justerat försäljnings- och inlösenpris (swing pricing)

Sammanfattning

Finansinspektionen (FI) bedömer att det är möjligt för fondbolag, förvaltningsbolag och AIF-förvaltare att använda justerat försäljnings- och inlösenpris – en form av swing pricing – i värdepappersfonder och specialfonder.

I denna vägledning beskriver vi FI:s syn på vilka krav bolag som tillämpar justerat försäljnings- och inlösenpris måste uppfylla, vilken information som ska anges i fondbestämmelserna och vilka uppgifter som ska lämnas i ansökan om godkännande av fondbestämmelser eller ändringar i dem. FI behöver uppgifterna för att kunna bedöma om fondbestämmelserna är skäligen och om övriga förutsättningar för godkännande är uppfyllda.

Bakgrund

Den 1 juni 2021 publicerade Finansinspektionen (FI) en rapport om likviditetsverktyg i värdepappersfonder och specialfonder.¹ Där redogjorde vi för vår bedömning att fondbolag, förvaltningsbolag och AIF-förvaltare, utifrån den nuvarande fondlagstiftningen, får använda en viss form av swing pricing i värdepappersfonder och specialfonder. Denna form av swing pricing kallas fortsättningsvis *justerat försäljnings- och inlösenpris*.²

¹ FI:s rapport [Likviditetsverktyg i värdepappersfonder och specialfonder](#), 1 juni 2021.

² Justerat försäljnings- och inlösenpris skiljer sig från den form av swing pricing som på svenska brukar kallas *justerat fondandelsvärde* och som innebär att just fondandelsvärdet justeras. Liksom tidigare bedömer FI att justerat fondandelsvärde inte är tillåtet enligt den svenska fondlagstiftningen, se vidare nämnda rapport.

Justerat försäljnings- och inlösenpris är en metod för att prissätta fondandelar. Den innebär att försäljnings- och inlösenpriset för fondandelarna justeras med hänsyn till sådana kostnader som uppstår till följd av andelsägares teckning och inlösen i fonden.

En förutsättning för att verktyget ska få användas är att det framgår av fondbestämmelserna för fonden. FI ska godkänna fondbestämmelser för en ny fond om de är skäligen för fondandelsägarna.³

Ändringar i fondbestämmelserna ska godkännas om

- bestämmelserna även efter ändringarna är skäligen för andelsägarna
- de inte strider mot andelsägarnas gemensamma intresse
- en underrättelse som ska lämnas till andelsägare uppfyller vissa krav som anges i lagen (2004:46) om värdepappersfonder (LVF).⁴

³ 4 kap. 9 § andra stycket lagen (2004:46) om värdepappersfonder (LVF). Bestämmelsen är tillämplig även för specialfonder (se 12 kap. 3 § lagen [2013:561] om förvaltare av alternativa investeringsfonder [LAIF]).

⁴ 4 kap. 9 § tredje stycket LVF. Bestämmelsen är tillämplig även för specialfonder (se 12 kap. 3 § LAIF).

Användningen av justerat försäljnings- och inlösenpris

Organisatoriska krav

Användningen av justerat försäljnings- och inlösenpris ställer höga krav på bolaget vad gäller löpande kontroll, uppföljning och utvärdering. Bolaget ska bland annat ha sunda rutiner för förvaltning av verksamheten, redovisning, intern kontroll samt drift och förvaltning av sina informationssystem.⁵ Bolaget ska också ha personal med den kompetens och kunskap som krävs för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter.⁶

Dessa krav gäller när bolag använder justerat försäljnings- och inlösenpris. Bolaget behöver därför förklara hur det säkerställer att det har de rutiner samt den kompetens och kunskap som krävs för att hantera verktyget. Bolaget ombes också redogöra för vilken eller vilka funktioner som ansvarar för arbetet med verktyget och var i organisationen arbetet utförs (punkterna 1 och 2).

Modeller för justerat försäljnings- och inlösenpris

Flera överväganden behöver göras och flera faktorer beaktas när prissättningsmodellen utformas. Bolaget behöver till exempel bestämma om priset för andelarna ska justeras vid varje nettoinflöde eller nettoutflöde (så kallad full justering) eller endast när nettoflödet överstiger ett tröskelvärde (så kallad partiell justering). Vidare behöver bolaget ta ställning till hur justeringsfaktorn – det vill säga storleken på justeringen – ska fastställas, vilka kostnader som ska beaktas och om bolaget ska använda en gemensam justeringsfaktor för alla nettoflöden, eller flera justeringsfaktorer beroende på hur stora nettoflödena är.

Innehållet i fondbestämmelserna

Fondbestämmelserna ska ange grunderna för beräkning av, och principerna som används för att fastställa, försäljnings- och inlösenpris för fondandelarna.⁷ Det innebär att fondbestämmelserna ska innehålla en tydlig beskrivning av hur justerat försäljnings- och inlösenpris fungerar, metoden

⁵ 2 kap. 17 § första stycket LVF. Motsvarande bestämmelser för AIF-förvaltare finns i 8 kap. 2 § första stycket LAIF.

⁶ 7 kap. 1 § första stycket 4 Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:9) om värdepappersfonder (fondföreskrifterna). Motsvarande krav för AIF-förvaltare finns i artikel 22.1 i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 231/2013.

⁷ 4 kap. 8 § andra stycket 6 LVF och 23 kap. 13 § andra stycket fondföreskrifterna. Bestämmelserna är tillämpliga även för specialfonder (se 12 kap. 3 § LAIF och 12 kap. 1 § Finansinspektionens föreskrifter [FFFS 2013:10] om förvaltare av alternativa investeringsfonder).

för att fastställa justeringsfaktorn (eller justeringsfaktorerna) samt, om bolaget tillämpar partiell justering, metoden för att fastställa tröskelvärdet. FI bedömer också att den högsta möjliga justeringsfaktorn ska anges i fondbestämmelserna. Nivån på tröskelvärdet behöver emellertid inte framgå av fondbestämmelserna eftersom det kan finnas skäl att inte offentliggöra denna.

För att FI ska kunna bedöma om fondbestämmelserna är skäligen behöver bolaget bifoga en mer utförlig beskrivning av hur prissättningsmodellen är utformad till ansökan (punkten 3).

Information till andelsägarna

Det är viktigt att andelsägarna informeras om vad justerat försäljnings- och inlösenpris innebär och hur det kan påverka deras investeringar. Bolaget ombes därför beskriva hur andelsägarna kommer att informeras (bland annat i informationsbroschyren) om användningen av verktyget (punkten 4).

Vid ändringar i fondbestämmelserna som innebär att det införs en möjlighet för bolaget att använda justerat försäljnings- och inlösenpris, anser FI att berörda andelsägare ska underrättas om ändringarna och ha rätt att lösa in sina fondandelar innan de ändrade fondbestämmelserna börjar tillämpas.⁸ Om bolaget ansöker om godkännande av ändringar i fondbestämmelserna ombes bolaget därför lämna in en tänkt underrättelse i samband med ansökan (punkten 5).

Uppgifter som ska lämnas till FI

Mot denna bakgrund ber FI bolaget att lämna följande uppgifter när det ansöker om godkännande av fondbestämmelser eller ändringar i dem:

- 1) En övergripande redogörelse för hur bolaget säkerställer att det har de rutiner samt den kompetens och kunskap som krävs för att hantera justerat försäljnings- och inlösenpris.
- 2) En övergripande redogörelse för vilken eller vilka funktioner som ansvarar för arbetet med justerat försäljnings- och inlösenpris och var i organisationen arbetet utförs.
- 3) En utförlig beskrivning av hur prissättningsmodellen är utformad, till exempel om bolaget tillämpar full eller partiell justering, hur tröskelvärdet vid partiell justering fastställs och hur justeringsfaktorn eller justeringsfaktorerna bestäms.

⁸ Detta enligt 4 kap. 9 a § andra stycket och 9 b § LVF.

- 4) En beskrivning av hur bolaget kommer att informera andelsägarna (bland annat i informationsbroschyren) om användningen av justerat försäljnings- och inlösenpris.
- 5) Vid ändringar i fondbestämmelserna, en underrättelse som ska lämnas till andelsägarna och som uppfyller kraven i 4 kap. 9 a § andra stycket LVF.